

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

İçindekiler:

- İKV'DEN HAFTAYA BAKIŞ
- NATO ZİRVESİ 19-20 KASIM TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ
- G-20 ZİRVESİ 11-12 KASIM TARİHLERİNDE SEUL'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ
- BAN KI-MOON NEW YORK'TA KIBRISLI LİDERLERLE GÖRÜŞTÜ
- İRLANDA AVRUPA BİRLİĞİ İLE YARDIM PLANI KONUSUNDA ANLAŞTI
- AB BÜTÇE GÖRÜŞMELERİNDE UZLAŞMA SAĞLANAMADI
- FRANSA'DA KABİNEDE DEĞİŞİKLİĞE GİDİLDİ
- AVRUPA KOMİSYONU, YENİ TİCARET POLİTİKA STRATEJİSİNİ AÇIKLADI
- HANS SEIDEL STIFTUNG, BRÜKSEL'DE "AVRUPA'DA ÖZGÜRLÜK VE GÜVENLİK: ALMANYA VE AB YENİ ZORLUKLARLA YÜZLEŞİYOR" KONULU BİR KONFERANS DÜZENLEDİ
- EUROBAROMETRE, "ULUSLARARASI TİCARET" İLE İLGİLİ BİR RAPOR YAYIMLADI
- 2011-2012 AKADEMİK YILI JEAN MONNET BURSLARI İÇİN BAŞVURU SÜRECİ BAŞLADI
- TÜRKİYE – İSVİÇRE ORTAK PROJE ÇAĞRISI

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

İKV'DEN HAFTAYA BAKIŞ

Geçtiğimiz hafta Avrupa Komisyonu'nun Genişleme Paketi ve İlerleme Raporu'nun açıklanmasının ardından bu hafta Türkiye'yi etkileyen uluslararası kurumlardaki gelişmeler ön plana çıktı. NATO ve G – 20 Zirveleri, BM Genel Sekreteri ile KKTC ve GKRY başbakanlarının görüşmesi haftanın önemli olayları arasındaydı.

Ancak kuşkusuz ki NATO Zirvesi haftanın diğer gelişmeleri arasında en önemlisiydi. Tarihin en önemli NATO Zirvelerinden biri olarak kabul edilen 18 – 19 Kasım'da gerçekleşen Lizbon Zirvesi, füze kalkanı projesinin NATO şemsiyesi altına alınması ve kitlesel güvenlik yaklaşımının sağlanmasını ile sona erdi. Hem ulusal hem de uluslararası basın tarafından yoğun şekilde takip edilen Zirve'de Türkiye'nin talepleri ile ilgili tartışmalar da büyük yer tuttu. Türkiye'nin komşularla sıfır sorun politikası çerçevesinde füze kalkanı projesinin hedefi olarak İran'ın gösterilmemesi yönündeki çabaları sonuç verdi ve nihai karar metninde hedef olarak İran'ın adı geçmedi. Bu duruma sert tepki gösterenlerin başında gelen Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ise “Bize kediye kedi deriz, burada hedef İran'dır” açıklamasını yaparak hem Zirve'de gerginliğin artmasına hem de yeni bir polemik konusu açılmasına sebep oldu. Buna rağmen Zirve sonrası ulusal basında ortaya çıkan “Türkiye masadan istediği her şeyi alarak kalktı” fikrini içeren haberler ise yanıltıcı olmakta. NATO'nun şu ana kadar Soğuk Savaş sonrası dönemde doğrudan hiçbir ülkeye yönelik bir güvenlik planı oluşturmadığı ve zaten bazı NATO ülkelerinin hedefin İran olduğunu açıkça belirtmeye karşı oldukları Zirve öncesinde de bilinmekteydi. Bununla birlikte Zirve kararları ile ilgili ciddi bir bilgi eksikliği olduğu da aşikâr. Özellikle Türkiye'ye yerleştirilecek füzelerle ilgili komuta zincirinin ve ateşleme ile ilgili nihai karar mekanizmasının nasıl işleyeceği konuları bilinmezliğini sürdürüyor. Umarız ki önümüzdeki günlerde kamuoyu bu konularda daha şeffaf bir şekilde bilgilendirilecek.

Türkiye'nin AB ile yürüttüğü tam üyelik müzakerelerindeki en önemli sorunlardan biri olan Kıbrıs sorunu ile ilgili de BM çatısı altında önemli gelişmeler yaşanmakta. 18 Kasım'da BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon'un davetiyle görüşen KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu ve GKRY lideri Dimitris Hristofyas'ın, yapılan toplantının ardından Cenevre'de tekrar BM Genel Sekreteri'nin davetiyle görüşecekleri açıklandı. Çözüm sürecinin tekrar BM çatısı altında bir takvime bağlı şekilde ilerlemesi ve bizzat BM Genel Sekreteri'nin çözüm için inisiyatif alması olumlu olarak değerlendirilebilir. Ancak KKTC eski Cumhurbaşkanı Mehmet

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Ali Talat döneminden beri devam eden ve yapılan onlarca tur görüşmeye rağmen ciddi bir ilerleme sağlanamayan görüşmelerin, Ban Ki-moon'un girişimi ile birlikte hızlı bir şekilde nihayete ereceğini ummak da çok doğru bir yaklaşım değil.

Bu hafta Avrupa Birliği'nde en önemli konu başlıkları ise İrlanda'nın borç krizinden kurtarılması ve 2011 AB bütçesi görüşmeleri oldu. AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy Avro'nun ve AB'nin geleceğinin tehlike altında olduğuna dair dikkat çekici bir açıklamada bulundu. AB Konseyi Başkanı yaptığı bir konuşmada, "Hayatta kalma krizi içerisindeyiz" ifadesini kullandı ve Avro Alanı hayatta kalamazsa AB'nin de hayatta kalamayacağını vurguladı. Bu haberlerle ilgili detaylı değerlendirmeleri bültenimiz sayfalarında bulacaksınız.

Tüm okuyucularımıza iyi haftalar diliyoruz.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

NATO ZİRVESİ 19-20 KASIM TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Kuzey Atlantik İttifakı'nın önümüzdeki yıllardaki yeni stratejisinin belirlenmesi açısından büyük önem taşıyan NATO Zirvesi 19-20 Kasım tarihlerinde Portekiz'in başkenti Lizbon'da gerçekleştirildi.

Türkiye adına Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu ve Millî Savunma Bakanı Vecdi Gönül önderliğindeki bir heyetin katıldığı

zirvede masadaki konular arasında yeni stratejik konseptin yanı sıra balistik füze savunma sistemi ve NATO-AB ilişkilerinin de yer alması zirve toplantısını Türkiye açısından daha da önemli kılan unsurlar oldu.

NATO'ya üye 28 ülkenin devlet ve hükümet başkanlarını bir araya getiren zirvenin temel gündem maddelerini yeni stratejik konsept, füze savunma sistemi, yani basında daha çok zikredildiği ismiyle "füze kalkanı projesi", NATO ile AB ve Rusya arasındaki ilişkiler ve Afganistan oluşturdu.

Türkiye tarafından zirve öncesinde de öne sürülen savunmanın tüm NATO üyelerini kapsamı ve herhangi bir ülkenin hedef gösterilmemesi ("komşularla sıfır sorun politikası" çerçevesinde metinde "İran" adının geçmemesinin önem taşıdığı vurgulanıyor) şartları NATO'ya üye devletler tarafından kabul edildi. "NATO hiçbir ülkeyi düşmanı olarak algılamaz" ve "güvenliğin bölünmezliği" ifadelerine metinde yer verildi ve bunun Türkiye'nin beklentilerini karşılamaya yettiği belirtildi. Füze savunma sisteminin komuta mekanizmasına ilişkin görüşlerin, teknik konularla birlikte sonradan müzakere edileceği ifade edildi.

Füze savunma sistemi, 2004 yılı ortalarından beri süren bir proje olmasına karşın, ilk olarak sadece ABD, Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nin ortaklığında gerçekleşmesi planlanıyordu. Ancak projenin bu hali, füze savunma sisteminin kendisine yönelik olarak yürütüldüğünü ileri süren Rusya'nın tepkisiyle karşılanmıştı.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Kabul edilen yeni stratejik konseptin bir parçası olan bu proje bugün, NATO'ya üye tüm ülkelerin ve hatta Rusya'nın da dâhil olabileceği bir proje halini aldı. Zirve sonrasında açıklama yapan NATO Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen Rusya'nın tarihi bir adım atarak füze savunma sistemi konusunda ittifakla ortak çalışmaya başlayacağını belirtti. Rusya Devlet Başkanı Dimitri Medvedev'in de katıldığı zirvede Rusya ile işbirliğinin artırılması konusunda da mutabık kalındı.

Yukarıda da belirtildiği üzere zirve Türkiye açısından NATO-AB ilişkileri bağlamında da önem taşıyordu. "NATO ve AB arasında stratejik ortaklık için AB üyesi olmayan Avrupalı NATO müttefiklerinin bu çabalara bütünüyle katılımı elzemdir" ifadesinin metinde yer alması Türkiye'nin beklentilerini karşıladı. Belgede ayrıca "NATO'nun AB ile stratejik ortaklığı, karşılıklı tam açıklık, şeffaflık, tamamlayıcılık, her iki kurumun yetki ve kurumsal bütünlüğüne saygı ruhu içinde bütünüyle güçlendirmek istediği" de ifade edildi. Bilindiği üzere Türkiye, Avrupa Savunma Ajansı'na ortak üye olmaması, operasyonlarda karar alma mekanizmasına katılmaması ve Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası'na dâhil olmaması sebebiyle NATO-AB işbirliğinin belli bir eşğin üstüne çıkmasını engelliyor. Türkiye'nin, varlığını sürdürdüğü dönemde Batı Avrupa Birliği'ne (BAB) üye olması, buna karşın BAB'nin AB bünyesine aktarılmasından sonra Türkiye'nin Avrupa Savunma Ajansı'na dâhil edilmemesi sorunun temel kaynaklarından birini oluşturuyor.

NATO Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen Lizbon Zirvesi'yle ilgili yaptığı açıklamada "bu zirve tarihe geçecektir" ifadesini kullanırken yeni stratejik konseptin tüm üyeleri bir arada tutan ortak zemin olduğunu vurguladı.

Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ve Soğuk Savaş Dönemi'nin sona ermesinin akabinde İttifak kendini ciddi bir kimlik bunalımı içinde bulmuştu. 1991 yılındaki Roma Zirvesi'yle

Atlantik İttifakı'nın dönüşüm süreci hız kazanmış ve 1999'da gerçekleştirilen Washington Konferansı sırasında da "kolektif savunma" yerine "kolektif güvenlik" anlayışına geçilmesi kabul edilmişti. Fakat 1999 sonrasında da dünyada meydana gelen gelişmeler ve ortaya çıkan yeni tehditler NATO'daki dönüşümü zorunlu kıldı. NATO bünyesinde kabul edilen yeni stratejik konseptle modern güvenlik anlayışı içerisinde, terör saldırıları ve siber saldırılara karşı mücadele, sorunlu bölgelerde kriz yönetimi, iklim değişikliğinin önlenmesi gibi küresel yeni misyonlar da hedefleniyor.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Zirvede kabul edilen “*Strategic Concept For the Defence and Security of The Members of the North Atlantic Treaty Organisation*” adlı yeni stratejik konsept <http://www.nato.int/lisbon2010/strategic-concept-2010-eng.pdf> linkinden ulaşılabilir.

G-20 ZİRVESİ 11-12 KASIM TARİHLERİNDE SEUL'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

2010 yılındaki ilk toplantısı Toronto’da yapılan G-20 (*Group of 20*) Zirvesi’nin bu yılki son toplantısı 11-12 Kasım tarihlerinde Güney Kore’nin başkenti Seul’de gerçekleştirildi. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın da katıldığı iki gün süren zirvedeki temel gündem maddelerini ticari dengeler ve kur politikası oluşturdu.

Zirve öncesinde de öngörüldüğü üzere, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) toplantılarda, özellikle Almanya ve Çin’in gerçekleştirdiği yüksek seviyedeki ihracatın bir üst limite sınırlandırılmasını amaçladı. Almanya Şansölyesi Angela Merkel zirve öncesinde yaptığı açıklamalarda Almanya’nın ihracat hedeflerinden ödün vermeyeceğini ortaya koymuştu. Politikacıların uluslararası ticarete karışamayacağını vurgulayan Merkel, ülkesinin ihracat fazlasını savunurken bu fazlanın, Alman ürünlerinin rekabetçi özelliğinin bir göstergesi olduğunu kaydetmişti. Nitekim zirve sonucunda da ABD hedeflerine ulaşamadı. Zira yukarıda da belirtildiği üzere, ABD tarafından gündeme getirilen, özellikle Almanya ve Çin gibi ihracat fazlası olan ülkelerin gerçekleştirdiği ihracata bir üst sınır konması teklifi zirvedeki katılımcı ülkelerden destek görmedi.

G-20 liderleri, zirvedeki diğer bir gündem maddesi olan kurlarla ilgili olarak da, rekabet devalüasyonundan kaçınma hususunda anlaşıklarını açıkladılar. Kur konusundaki sorunun temelinde, Çin’in ticaretini artırmak amacıyla para birimi Yuan’ın değerini özellikle düşük tutması yatıyordu. Aynı şekilde ABD Merkez Bankası FED’in (*Federal Reserve System*) piyasalara 600 milyar Dolar enjekte edeceğini açıklaması büyük tepkiyle karşılandı. Para birimi değerlerinin düşük tutulmasının ülkelere ticari avantaj sağlaması zirve öncesinde ve sırasında en çok tartışılan konulardan biri olma özelliği taşıdı.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Çin ve gelişmekte olan diğer ekonomilerin, Uluslararası Para Fonu (IMF) nezdinde daha güçlü bir şekilde temsil edilmesini öngören reform önerileri zirvede üzerinde mutabık kalınan noktalardan biri oldu. Zirve sonrasında yayımlanan bildiride, bu konuya ilişkin, sözü edilen IMF nezdindeki kapsamlı reformların küresel mali istikrar ve büyümeyi sağlamakta bu organizasyonu daha güçlü bir kurum haline getirerek, meşruiyetini, inandırıcılığını ve etkinliğini artıracığı vurgulandı.

Zirve sonrasında yayımlanan bildiride (bildirinin tam metni için http://www.g20.org/Documents2010/11/seoulsummit_declaration.pdf) küresel ekonomiye ilişkin risklerin hâlâ sürdüğü belirtildi. İnişli çıkışlı büyüme ve artan dengesizliklerin, küresel çözümlerin eşgüdünden yoksun çabalara sapmasına sebep olduğunun altı çizildi.

AB'ye üye 5 ülke (İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve İspanya) tarafından yayımlanan ortak deklarasyonda da olası yeni bir kurtarma mekanizmasının 2013 ortalarında uygulamaya geçebileceği belirtildi.

Dünyanın en gelişmiş ekonomilerinin liderlerini bir araya getiren G-20 toplantıları özellikle küresel kriz sonrasında daha da önem kazandı. Önümüzdeki yıl G-20 Zirvesi'ne Fransa ev sahipliği yapacak.

BAN KI-MOON NEW YORK'TA KIBRISLI LİDERLERLE GÖRÜŞTÜ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Lideri Dimitris Hristofyas Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-moon'un daveti üzerine New York'ta bir görüşme gerçekleştirdiler.

18 Kasım tarihinde gerçekleştirilen görüşmede yönetim ve güç paylaşımı, ekonomi, AB meseleleri, güvenlik ve garantiler, mülkiyet, toprak ana başlıkları üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu. BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon görüşme sonrasında yapılan basın açıklamasında 2011 yılının Ocak ayı sonunda Cenevre'de tekrar görüşme kararı aldıklarını belirtti.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Genel Sekreter bu görüşmeye neden ihtiyaç duyulduğunu açıklarken, bu yılın başlarında adayı ziyaret ettiğinde, her iki taraftaki halkın arasında Kıbrıs'ı yeniden birleştirecek bir çözüm konusundaki umut ve beklentiyi hissedebildiğini ve müzakerelerde gerçek bir ilerleme kaydedildiği belirttikten sonra, yılın sonraki aylarında müzakerelerin net bir ilerleme olmaksızın devam etmesinin beklentileri düşürdüğünü vurguladı. Ban Ki-Moon, Kıbrıs'taki barış görüşmelerinin ivme kaybettiğini ve iki tarafın bir anlaşmaya varması için hâlâ vakit varken ve siyasi ortam buna müsaitken, görüşmelerde ivmenin artırılmasına ihtiyaç olduğunu vurguladı. Açıklamasında sürece bu ivmeyi sadece liderlerin kazandırabileceğinin de altını çizen Genel Sekreter, liderlerin, üzerinde uzlaşılı bulunmayan ana noktalardaki uzlaşmazlıkları aşmak için, önümüzdeki haftalarda görüşmeleri yoğunlaştırmaya ve görüş farklılıklarını gidermek için pratik bir plan oluşturmaya karar verdiklerini de sözlerine ekledi.

Ocak ayı sonuna kadar liderler, tüm başlıklar altında çözümlenmeyi bekleyen temel sorunları saptayacaklar. Genel Sekreter'in de ifade ettiği şekliyle, bu çalışma, Birleşmiş Milletler'in bundan sonra atacağı adımların belirlenmesinde yardımcı olacak.

BM Genel Sekreteri'nin "Kıbrıs halkı ve uluslararası toplum, sonsuz görüşmeler değil, bir çözüm arzusundadır" ifadelerini kullanması ve Ocak sonunda yeniden görüşüleceğini belirtmesi KKTC açısından olumlu bir gelişme olarak yorumlanabilir. Zira bu, Rum tarafının masadan uzaklaşma konusunda gösterdiği çabaları bertaraf etmeye yönelik bir hamle olarak da değerlendirilebilir. Nitekim görüşmelerin Rum basınına yansımaları da "yeni takvim"i ön plana çıkaran şekilde gerçekleşti.

KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu bu konuya ilişkin, BM Genel Sekreteri Ban Ki-Moon'un önümüzdeki Ocak sonuna kadar yoğunlaştırılmış müzakerelere devam edilmesi ve sonrasında Cenevre'de tekrar görüşülmesi kararının kendisi için çok önemli olduğunu vurguladı ve "ilânihaye müzakere masasında kalamayacaklarını" ifade etti.

Kıbrıs'ta görüşmelere devam edilse de çözüme ne kadar yakın olunduğu soru işareti olarak kalmaya devam ediyor. Bir süredir müzakerelerdeki ivmenin kaybedilmiş olması ve 18 Ekim'de Avrupa Parlamentosu Hukuk İşleri Komisyonu'ndan doğrudan ticaret tüzüğüyle ilgili çıkan olumsuz karar, önümüzdeki döneme ilişkin ciddi bir endişe kaynağı. Fakat BM

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Genel Sekreteri'nin tarafları New York'a davet etmesi ve liderlerle görüşmeler gerçekleştirilmesi, bu görüşmelerde yeni bir takvim belirlenmesi, Genel Sekreter'in BM Güvenlik Konseyi'ne Kıbrıs'la ilgili sunacağı rapor ile birleştirildiğinde büyük önem arz ediyor.

İRLANDA AVRUPA BİRLİĞİ İLE YARDIM PLANI KONUSUNDA ANLAŞTI

Uzun süredir bankacılık sektöründeki borçlar nedeniyle ekonomik sıkıntı içerisinde olan ve ekonomik yardım çağrılarına direnen İrlanda, Avrupa Birliği ile yardım planı konusunda anlaştı.

Avrupa Komisyonu, Avrupa Merkez Bankası ve Uluslararası Para Fonu (IMF) üst düzey yetkililerinden oluşan bir heyetin, Dublin'de hükümet yetkilileri ile bir araya gelerek yaptıkları görüşmeler sonrasında, İrlanda Maliye Bakanı

Brian Lenihan, mali krizin çözülebilmesi için uluslararası yardıma ihtiyaç duyduklarını açıkladı. İrlanda'nın yardım talebi, Ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyi (ECOFIN) ve Avro Grubu tarafından onaylandı.

İrlanda borç sorunu ile ilgili endişeler Eylül ayında Brian Lenihan'ın 5 İrlanda bankasının kurtarılma maliyetinin 45 milyar Avro olduğunu açıklaması sonrasında artmıştı. Emlak sektöründe yaşanan kriz sonrasında bankalar zora girmiş, bankalar ve hükümetin borçlanma maliyetleri yükselmişti. Aynı zamanda İrlanda'nın 2010 yılı bütçe açığı da, gayri safi yurtiçi hâsılasının yüzde 32'sine kadar yükseldi.

Görüşmelerin ardından yardım planının ayrıntılarının önümüzdeki günlerde açıklanacağı bildirildi. Avrupa Birliği yetkilileri, İrlanda hükümetine teklif edilecek yardımın 100 milyar Avro'yu bulabileceğini açıkladılar. İrlanda'ya yapılacak yardımının dört yıla yayılması ve bu yardımın 16 ülkenin dâhil olduğu Avro bölgesine mali istikrar getirmesi bekleniyor. 2011 yılı bütçesine 4,5 milyar Avro tasarruf ve 1,5 milyar Avroluk yeni vergiler dâhil edilirken, 2014 yılına kadar bütçe açığının gayri safi yurtiçi hâsılasının yüzde 3'ü düzeyine çekilip, 15 milyar Avro tasarrufa gidilmesi hedefleniyor.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

İrlanda Başbakanı Brian Cowen, bazı ülkelerin dikkatini çeken ve Avrupa Birliği ortalamasının oldukça altında olan, yüzde 12,5 oranındaki kurumlar vergisinde ise bir değişiklik yapılmayacağını bildirildi.

AB BÜTÇE GÖRÜŞMELERİNDE UZLAŞMA SAĞLANAMADI

AB Maliye Bakanları Konseyi ile Avrupa Parlamentosu (AP) arasında 15-16 Kasım tarihlerinde gerçekleştirilen 2011 bütçesine ilişkin görüşmeler iki kurum ve üye ülkeler arasındaki görüş ayrılıkları nedeniyle başarısızlığa uğradı. Görüşmelerde 2011 bütçe rakamları üzerinde uzlaşılrken Lizbon Antlaşması'nın yorumuna ilişkin sorunlar yaşanıyor. AB bütçesine ilişkin anlaşmazlıklar 2011 bütçesinden ziyade, AP'nin AB bütçesiyle ilgili birtakım talepleri üzerinde AB Maliye Bakanları Konseyi ile uzlaşamamasından kaynaklanıyor.

AP'nin söz konusu talepleri, AB bütçesine yeni kaynaklar sağlanması; yeni AB politikalarının finansmanı, olağanüstü durumlarda bütçeye ilave katkı sağlanmasına imkan veren mevcut bütçe esnekliğinin korunması; gelecek AB Çok Yıllı Mali Çerçevesi'nin belirlenmesi ve bu süreçte Avrupa Parlamentosu'nun Lizbon Antlaşması'nın verdiği yetkilere dayanarak etkin rol alması gibi başlıkları içeriyor. İngiltere, İsveç, Danimarka ve Finlandiya 2014 sonrası dönem bütçesinin 2011 bütçesiyle beraber görüşülmesine karşı çıkıyorlar.

Bütçe görüşmelerinin çıkmaza girmesinin birtakım idari sorunlara yol açacağı belirtiliyor. 2011 bütçesi için bu yılın sonuna kadar bir uzlaşmaya varılmaması halinde gelecek yıl her ay yeni kaynak talebinde bulunulması gerekecek. Bu durumdan AB'nin birçok faaliyetinin olumsuz yönde etkilenerek gecikmeler olması bekleniyor. 2011'de kurulması ve faaliyete geçmesi planlanan Avrupa Dış Eylem Birimi'nin (*European External Action Service, EEAS*) ve Fransa'nın güneyinde yapımı devam eden Uluslararası Termonükleer Deneysel Reaktör (ITER) gibi projelerin finansmanı sekteye uğrayacak. Ayrıca, yeni finansal krizlerin önlenmesi amacıyla finans piyasalarının denetimi ve kontrolüne ilişkin planlanan kurumların çalışmasının yanı sıra, yapısal fonların kullanılması da tehlikeye girebilecek.

Avrupa Komisyonu'nun bütçeden sorumlu üyesi Janusz Lewandowski de AB bütçesinin yüzde 90'ının istihdam ve büyüme katkı sağlayan yatırımları finanse ettiğini belirterek, bütçede uzlaşılmasının AB'de önemli hedef ve yatırımları geciktireceğine işaret etti.

2011 bütçesinin gelecek Aralık ayı ortasında yapılacak AB Liderler Zirvesi'nin önde gelen gündem maddesini oluşturması bekleniyor.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

FRANSA'DA KABİNEDE DEĞİŞİKLİĞE GİDİLDİ

Fransa'da 15 Kasım tarihinde Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy tarafından yeni kabine atamaları gerçekleştirildi. "Üçüncü Fillon Hükümeti" olarak da adlandırılan yeni kabinede 30 bakan yer alıyor. Bir önceki kabinede yer alan 14 bakan yeni kabinede görev yapmayacak.

Önceki kabinede Dışişleri Bakanlığı görevini yürüten Bernard Kouchner yeni kabinede yer almazken bu göreve Michèle Alliot-Marie getirildi. Alliot-Marie bu göreve getirilen ilk kadın bakan olma özelliğini taşıyor. Savunma Bakanlığı'na eski başbakanlardan Alain Juppé getirilirken, AB İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Pierre Lellouche yeni kabinede Dış Ticaretten Sorumlu Bakan olarak atandı. Lellouche'dan boşalan koltuğa da Cumhurbaşkanı Sarkozy'ye yakınlığı ile bilinen henüz 35 yaşındaki Laurent Wauquiez getirildi. L'Oréal skandalı sonrasında adı medyada pek çok kez zikredilen Çalışma Bakanı Éric Woerth da koltuğunu bırakanlardan oldu; yeni kabinedeki Çalışma Bakanı Xavier Bertrand.

Fransa'da cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir yapılıyor. 2012'de gerçekleştirilecek seçimler öncesinde -özellikle emeklilik reformu sonrasındaki dönemde- kamuoyu nezdindeki desteği azalan Sarkozy'nin bu desteği artırmak amacıyla kabinede değişikliğe gittiği değerlendirilmeleri yapılıyor.

AVRUPA KOMİSYONU, YENİ TİCARET POLİTİKA STRATEJİSİNİ AÇIKLADI

Avrupa Komisyonu, 9 Kasım 2010 tarihinde yayımladığı "Ticaret, Büyüme ve Dünya'da Gelişmeler" başlıklı raporunda, Avrupa Birliği'nin önümüzdeki beş yılı kapsayan ticaret stratejisinin ana hatlarını ortaya koydu. Raporunda, "AB 2020 Stratejisi"nin temel bir parçası olarak değerlendirilen ticaret açılımının, güçlü ekonomik büyümenin sağlanmasında, istihdam artırılmasında ve tüketicilere

düşük maliyette ve daha geniş seçim imkânı yaratılmasında önemli bir etken olduğu vurgulanmaktadır. Raporunda, ayrıca Avrupa Birliği'nin ticaret politikasının, Birliğin ekonomik krizden çıkmasında destekleyici bir unsur olduğu kaydedildi.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Avrupa Komisyonu, Strateji kapsamında AB ticaret politikasının birinci hedefini Doha Turu kapsamında yürütülen müzakereleri en geç 2011 yılının sonunda sonuçlandırmak olarak belirledi. Strateji kapsamında bir diğer öncelik ise yürütülen Serbest Ticaret Anlaşmalarının tamamlanması. Bu bağlamda, Avrupa Birliği'nin Kanada, Hindistan, Güney Amerika Ortak Pazarı (Mercosur), Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) ülkelerinden Singapur, Vietnam, Malezya; Ukrayna ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi'nin ülkeleriyle ikili anlaşmalar imzalaması hedefleniyor. Avrupa Birliği, ayrıca, ABD, Japonya, Çin ve Rusya gibi stratejik ortaklarıyla mevcut ticaret ilişkilerini geliştirmek istiyor. Bu kapsamda, özellikle tarife dışı engellerin kaldırılması, kamu alım piyasalarının serbestleştirilmesi ve fikri mülkiyet haklarının daha iyi korunması gibi konuların ele alınması amaçlanıyor. Özellikle kamu alımlarına ilişkin Avrupa Komisyonu'nun gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin kamu alımları piyasalarına karşılıklı erişim sağlaması ve bunu mümkün kılacak bir AB sisteminin oluşturulması için 2011 yılında bir yasa teklifi sunması öngörülüyor. Diğer taraftan, Avrupa Komisyonu, fikri mülkiyet haklarının AB dışında uygulanmasını sağlayan stratejiyi yenilemeyi hedeflediğini açıkladı. Ayrıca Avrupa Komisyonu'nca Taklitçiliğe Karşı Ticaret Anlaşması'na (*Anti - Counterfeiting Trade Agreement- ACTA*) ilişkin son düzenlemeleri tamamlamaya yönelik çalışmaların devam ettiği belirtildi.

Raporda, yürütülen ticaret politikasının, iklim değişikliği ve “yeşil” büyümeye de destek sağlama devam ettireceği belirtiliyor. Bu kapsamda, Avrupa Komisyonu'nca hammadde erişimi ve tedariki konularında gerekli önlemlerin alınmasına önem verilecek. Zira AB ekonomisinin rekabetçiliği açısından hammadde ve enerjinin sürekli tedariki stratejik önem taşımakta.

Raporda vurgulan bir başka husus da, Avrupa Birliği'nin ticaret politikasında, adil ticaret ve AB'nin haklarının korunmasına saygı duyulmasını ön plana alacağıdır. Komisyon, 2011 yılının başında, Avrupa Birliği'nin “Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi”ni (GSP) yeniden düzenlenmesini teklif edeceğini açıkladı. Rapor'da GSP için yapılacak yeni düzenleme teklifi neticesinde uluslararası çalışma standartlarına, insan haklarına, çevrenin korunmasına, iyi yönetim gibi hususlara önem veren ülkelerin çıkarlarının daha çok dikkate alınacağı da belirtildi.

İlgili raporun tüm metnine

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2010/november/tradoc_146955.pdf sayfasından ulaşılabilir.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

HANS SEIDEL STIFTUNG, BRÜKSEL'DE "AVRUPA'DA ÖZGÜRLÜK VE GÜVENLİK: ALMANYA VE AB YENİ ZORLUKLARLA YÜZLEŞİYOR" KONULU BİR KONFERANS DÜZENLEDİ

18 Kasım 2010 tarihinde Alman Hanns Seidel Stiftung'un Brüksel'deki temsilciliğinde, Avrupa'nın bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı haline getirilmesini amaçlayan 2009 Stockholm Programı ile ilgili bir seminer düzenledi. Açılış konuşmasında, AP'deki Avrupa Halklar Partisi (EPP) Grubu'nun Başkan Yardımcısı Manfred Weber konuşmasında, Stockholm Programı'nın gerekliliği üzerine yoğunlaşırken terör ile mücadele, göçmenlerin entegrasyonu gibi birçok önemli alanda Avrupa'nın ortak bir karar mekanizmasında acilen mutabık kalması gerektiğini belirtti. AB vatandaşları için sınırların kaldırılması, AB'nin birçok güvenlik sorununun da gün yüzüne çıkmasına yol açtığından Schengen Alanı'ndaki birçok konuya ilişkin kararlar artık "ortak bir şekilde" alınılıyor. Weber, AB'nin bu süreci başlatmasındaki iki sebebi öncelikle veri güvenliği için Avrupa'nın tek bir ses olması gerekliliği ve bu konuda ABD ile uzlaşma, ikinci olarak ise Schengen Alanı'nda organize suçlara ilişkin mücadele olarak belirtti. "Dış Sınır Ajansı" (External Border Agency) ile devletler arası kontrolün iyileştirilip Schengen standartlarının uygulandığını belirtti. FRONTEX ile Yunanistan ve Türkiye sınırlarına yasadışı insan ticaretini engellemek için birlikler yerleştirildiğini hatırlatan Weber, FRONTEX'in veri toplama konusunda bağımsız olmadığını ve diğer AB kurumları gibi üye devletlerin kişisel verilerin korunmasına ilişkin verilerin hangi kapsamda kullanılacağına yönelik yasal kesinlik istemesi nedeniyle veri paylaşma yetkisinin olmadığını belirtti. Bu nedenle FRONTEX'e gerekli yasal yapılanmanın sağlanması İtalya ve Yunanistan sınırında yasadışı göçle mücadele ederken bu kurumun daha fazla güce sahip olacağını ve dolayısıyla Avrupa'nın sınır güvenliğinin arttırılacağını belirtti.

Alman Parlamentosu Hristiyan Sosyal Birliği'nin (CSU) sözcüsü ve Adalet ve İşçileri Komitesi'nin üyesi Stephan Mayer Lizbon Antlaşması'nın AB'nin daha fazla demokratikleştirilmesi sağlarken AB kurumlarının ve üye devletlerin parlamentolarının işbirliğinin önemini de arttırdığını belirtti. Almanya'nın gündemine oturan göçmen nüfus ve bu nüfusun entegrasyon probleminin Avrupa'da da güvenlik konusunun önceliğinin artmasına sebep olduğunu söyledi. Bugün Avrupa'nın "İslamcı" tehlike ile yüz yüze kaldığını ve bu nedenle mutlak suretle işbirliği içerisinde hareket etmesi gerektiğini belirtti. Özellikle istihbarat kanallarının işbirliği içerisinde kullanılmasıyla radikal İslamcı grupların iletişimlerinin engellenebileceğini vurguladı.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

Avrupa Komisyonu İçişleri Genel Müdürlüğü, İç Güvenlik Birimi Yöneticisi Andreas Schieffer, Birlik içerisinde kamuoyunu paniğe sevk edecek söylemlerden kesinlikle kaçınılması gerektiğini ama dünyadaki gelişmeler ile Avrupa'daki tehdit kavramının da değiştiğini ve terörle mücadelenin önem kazandığını belirtti. Üye devletler ve AB kurumları ile istihbarat alışverişinin halen mümkün olmamasının sorunlara sebebiyet verdiğini belirten Schieffer artacak işbirliğinin bunu engelleyeceğini ve Stockholm Programı'nın AB iç güvenliğini tehdit eden unsurları engellemede doğru bir adım olduğunun altını çizdi. Schleswig-Holstein Eyalet Hükümeti'nin Veri Korunmasından Sorumlu Üyesi Dr. Thilo Weichert, AB üye ülkelerindeki güvenlik yetkililerin beraber hareket etmeleri ama bu sırada da vatandaşların temel haklarının korunması gerektiğini belirtti. Weichert'e göre veri güvenliği ve korunması gibi temel haklar Avrupa standartlarıyla güvence altına alınmalı ve tüm bu çalışmaların İslam dinine karşı bir hareket içermediği belirtilmeli. Ancak, terörist eylemlerde bulunan ya da bulunma ihtimali olan İslamcılarının iletişim yollarının etkili bir şekilde kontrolü de şart olmalı.

EUROBAROMETRE, "ULUSLARARASI TİCARET" İLE İLGİLİ BİR RAPOR YAYIMLADI

EUROBAROMETER

Avrupa Komisyonu, 9 Kasım 2010 tarihinde, "Uluslararası Ticaret" başlıklı yeni Eurobarometre raporunu yayımladı. 27 üye ülkede yürütülen anket; uluslararası ticaretin Avrupa vatandaşlarının yaşamını nasıl etkilediğini ve bu alanda Avrupa Birliği'nin pozisyonunun vatandaşlarca nasıl değerlendirildiğine ilişkin incelemede bulunmak amacını taşıyor. Bunların yanı sıra anket, gelecekte Avrupa Birliği'nin ticaret politikasında ne gibi sorunlar oluşabileceğine ilişkin tespitlerde de bulunuyor. Anket sonucunda yapılan tespitlerde Avrupa Komisyonu tarafından açıklanan Avrupa Birliği'nin yeni ticaret stratejisinin de dikkate alındığı belirtildi.

Rapora göre, Avrupa vatandaşlarının yüzde 65'i Avrupa Birliği'nin uluslararası ticaretten faydalandığını düşünüyor. Genel olarak, Avrupa vatandaşlarının çoğunluğu uluslararası ticaretin maliyetleri düşürdüğü ve daha geniş seçim imkanı sağladığını ifade ediyor. Uluslararası ticaretten faydalanamadıklarını düşünen Avrupa vatandaşları ise bu

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

düşüncelerinin nedenleri olarak, bazı ürünlerin yüksek fiyatlara sahip olması, ülkelerindeki yüksek işsizlik oranları, ürünlerde kalitenin düşmesi, ticaretin çevreye zarar vermesi gibi nedenleri öne sürüyor.

Raporda değinilen bir başka husus da, ürünlerin ve hizmetlerin menşesine ilişkin. Bu bağlamda, anket sonucu Avrupalıların yaklaşık yarısının, aldıkları hizmetler ve özellikle de ürünlerin menşesinin bildiklerini ve bu durumun satın alma kararını da etkilediğini gösteriyor. Örneğin Avrupa vatandaşlarının yüzde 41'i ulusal olan ürünler veya hizmetler için daha fazla harcamada bulunmaya hazır olduklarını belirtiyor. Bu durum özellikle Finlandiya, İsveç, Danimarka, Fransa ve İngiltere için belirgin. Söz konusu ülkelerin vatandaşları ayrıca, çevreyi korumaya özen gösteren şirketlerin ürünlerine tercih gösterdiklerini ifade ediyorlar.

Rapor'da Avrupa Birliği vatandaşlarının yüzde 64'ünün AB ürünlerinin yabancı ürünlere göre çok daha rekabetçi olduğuna inandığı belirtilirken, aynı zamanda vatandaşlarının yüzde 45'inin gelecekte Avrupa Birliği'nin özellikle gelişen ülkelere nazaran ikinci planda kalacağını öngördüğünü ortaya çıkarmıştır. Rapor'da en son olarak, Avrupa Birliği'nin gelecekteki ticaret politikası kapsamında öncelik vermesi gereken alanlar da tespit ediliyor. Avrupa vatandaşlarının yüzde 61'i, Avrupa Birliği'nin öncelikle istihdam yaratması gerektiğini düşünmekte. Vatandaşlarca tespit edilen diğer öncelikler de şu şekilde sıralanıyor: tüketicilere düşük maliyetli ve geniş seçim olanağı sağlanması (yüzde 39), dünyanın her yerinde ticaret için aynı kuralların uygulanması (yüzde 38), Avrupa şirketlerine destekte bulunulması (yüzde 32), çevre standartlarının uygulanması (yüzde 30) ve gelişmekte olan ülkeler destek verilmesi (yüzde 28).

Eurobarometre raporunun tüm metnine <http://ec.europa.eu/trade/trade-growth-and-jobs/public-opinion/> sayfasında ulaşılabilir.

2011-2012 AKADEMİK YILI JEAN MONNET BURSLARI İÇİN BAŞVURU SÜRECİ BAŞLADI

2011-2012 akademik yılına ilişkin Jean Monnet Burs Programı'nın duyurusu 12 Kasım 2010 tarihinde açıklandı. Yapılan duyuruda bu dönem yaklaşık 100 kişiye burs imkânı sağlanacağı belirtildi. Jean Monnet Burs Programı'na kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

HAFTALIK E-BÜLTEN

12-21 KASIM 2010

çalışanlarının yanı sıra üniversite son sınıf ve lisansüstü öğrencileri, akademik ve idari personeller de başvurabiliyor. Jean Monnet Bursları, Türkiye'nin AB'ye uyum süreci ve AB Müktesebatı ile ilgili konularda yürütülecek akademik çalışmalarını desteklemeyi amaçlıyor. Başvurular, 7 Ocak 2011 tarihine kadar sürecek.

Bursların kapsamına ve şartlarına ilişkin daha detaylı bilgilere <http://www.abgs.gov.tr/index.php?p=45324&l=1> adresinden ulaşılabilir.

TÜRKİYE – İSVİÇRE ORTAK PROJE ÇAĞRISI

EUREKA ve Eurostars programlarının desteği ile Türkiye ve İsviçre arasında Ortak Ar-Ge Proje Çağrısı açıldı. Söz konusu çağrıda tüm teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek projeler destekleniyor. Çağrıda öncelik verilen alanlar Elektronik, Bilişim ve Telekomünikasyon Teknolojileri; Endüstriyel İmalat; Yeni Malzemeler ve Ulaştırma; Çevre ve Enerji Teknolojileri, Biyolojik Bilimler ve Teknolojileri. Çağrı kapsamında 31 Ocak 2011 tarihine kadar proje teklifi sunulabiliyor.

Bu çağrının başvuru süreci hakkında daha detaylı bilgilere <http://www.fp7.org.tr/home.do;jsessionid=5D14521538883A4F916FE2B840521FD8?ot=5&rt=1&sid=3422&pid=0&cid=19057> web adresinden ulaşılabilir.